

ДІЄСЛОВА З «-СЯ»

(The reflexive verb)

The reflexive verb is a verb used with the reflexive particle “-ся”: мити (to wash) – митися (to wash oneself). The particle “-ся” is fixed to the verb and unchangeable. It shows that the action expressed by the verb is directed at the subject, i.e., the doer of that action: Я мию руки. (I am washing my hands). Я милюся. (I am washing myself.)

Мити – помити	Митися – помитися
починати – почати	починатися – початися
закінчувати – закінчiti	закінчуватися – закінчитися
продовжувати – продовжити	продовжуватися – продовжитися
відчиняти – відчинити	відчинятися – відчинитися
зачиняти – зачинити	зачинятися – зачинитися
зупиняти – зупинити	зупинятися – зупинитися
вмивати – вмити	вмиватися – вмитися
витирати – втерти	витиратися – втертися
вчити – навчити	вчитися – навчитися
готувати – приготувати	готуватися – приготуватися
...	...

215. Напишіть правильно речення.

1. Дуже важливо ... правильно використовувати час. Ви можете ... мене керувати автомобілем.	-навчити навчитися
2. Я не можу піти з тобою, мені потрібно ... до іспиту. Він повинен ... доповідь на конференцію.	-підготувати підготуватися
3. Чи можемо ми завтра ... о 12 годині? Я не хочу ... його в деканаті.	-зустріти зустрітися
4. Вона не любить ... посуд. Ти можеш ... моїм рушником.	-витирати витиратися
5. Хворій людині потрібно ... у лікаря. Лікар хоче ... хворого.	-обстежити обстежитися

216. Напишіть за зразком.

Зразок: Ми починаємо грати футбол о 9 годині. – Футбол починається о 9 годині.

1. Вони відчиняють магазин о 10 годині. 2. Водій зупинив машину на червоне світло. 3. Ми зачиняємо двері. 4. Вона вже приготувала суп. 5. Мама вмиває малу дитину. 6. Отже, продовжуємо наше заняття.

217. Складіть речення за зразком.

Зразок: Перше заняття (завжди) 8–9:20. – Перше заняття починається о 8 (восьмій) годині і закінчується о дев'ятій двадцять. Воно триває одну годину двадцять хвилин.

1. Екзамен (вчора) – 10:00 – 13:00. 2. Екскурсія (зазвичай) – 11:30 – 14:00. 3. Зустріч (позавчора) 15:00 – 15:45. 4. Фільм (зазвичай) – 21:00 – 22:15.

218. Виберіть правильне дієслово.

1. Зима вже (закінчили(ся)) 2. Моя сестра добре Зараз вона ... українську мову. (вчити(ся)) 3. Вчора я не ... двері. Коли сильний вітер, двері ... самі. (зачиняти(ся)) 4. Шофер ... машину біля будинку. Машина ... на перехресті. (зупинити(ся)) 5. В Україні навчальний рік ... первого вересня. Вона ... працювати о сьомій годині. (починати(ся)) 6. Ми ... двері перед тим як зайти. Ти знаєш, коли ... магазин? (відчиняти(ся))

ДІЄСЛОВА РУХУ

Дія в одному напрямку (a single action of going in one direction)	Повторювана дія (a repetitive action)
іти, йти	ходити
бігти	бігати
їхати	їздити
летіти	літати
плівти	плавати
везти	возити
вести	водити
нести	носити
<i>Rух туди</i> —————→ (Я йду по воду.)	<i>Rух туди i назад</i> —————→ (Я ходив по воду.) ←

Зараз я йду в гуртожиток.

Я йду дуже швидко.

Кожного дня я ходжу в університет.

Завтра я піду в університет.

Коли я йшов додому, я зустрів викладача.

Позавчора я був на базарі. = Позавчора я ходив на базар.

Учора я був у Києві. = Учора я їздив у Київ.

Йти – піти, прийти (пішки)

Їхати – поїхати, приїхати (автомобілем, поїздом, автобусом, трамваєм...)

Летіти – відлетіти, прилетіти (літаком)

Пливти – відпливти, припливти (човном, кораблем)

Везти – відвезти, привезти

Вести – відвести, привести

Нести – віднести – принести

219. Напишіть, куди прийшли (приїхали) (прийдуть (приїдуть)) ці люди, якщо вони сказали наступні фрази.

Зразок: Покажіть мені, будь ласка, цю книжку.

Він прийшов у магазин.